

Standard pro Standardní Lůžkovou Stanici

1. Úvod - definice
2. Velikost a umístění
3. Místnosti a plochy stanice
4. Schema funkčních vazeb
5. Technické a přístrojové vybavení stanice
6. Zásady pro navrhování stanice / vysvětlivky, doporučení

1. Úvod - definice

Standardní lůžková stanice je zařízení, které umožňuje z funkčního a organizačního hlediska integrovanou realizaci činností, které souvisí s lékařskou péčí, ošetrovatelskou péčí a zajištěním komplexu služeb (hotelového typu) během hospitalizace pacienta. Z hlediska pacientů se jedná o činnosti, které souvisí s pobytem, odpočinkem, rekonvalescencí a regenerací. Nemocnice by měla zřizovat co nejvíce standardních oddělení, která lze flexibilně využít pro většinu oborů s výjimkou intenzivní péče, dětských oddělení, porodních oddělení, psychiatrických oddělení a geriatrických oddělení, pro která platí zvláštní standardy.

1 Velikost a umístění

- 1.1. Z důvodu organizace a hospodárnosti péče o pacienty se doporučuje počet lůžek v jednotce v rozsahu 20 – 30. Při větším počtu je účelné vytvořit dvě nebo více jednotek, které mohou mít menší počet lůžek. Z hlediska odpovídajícího nasazení personálu by měla jednotka disponovat nejméně 18 lůžky.
- 2.2 V případě většího počtu stanic s menším počtem lůžek je nezbytné, s ohledem na hospodárnost provozu a možnost flexibilního nasazení personálu, stanice situovat do vzájemné prostorové blízkosti se společným sdíleným zázemím.
- 2.3 Z organizačního a logistického hlediska je nezbytné zajistit dobrou dostupnost diagnostických a terapeutických oddělení nemocnice a dobrý přístup k zásobovacím trasám.

3. Místnosti a plochy stanice

Je uvažován modelový případ stanice o 30 lůžkách.

Ve sloupci Doporučení je: N – nezbytné, D – doporučené, Z – zbytné, V - Variantní.

No	Popis	počet	Užit.plocha/m2/		Doporučení
			lůžko	jedn	
1	Pokoj jednolůžkový	6	14	84	D
2	Hygienický box (WC, sprcha)	5	3	15	D
3	Hygienický box inv. (WC, sprcha)	5	5	25	D
4	Pokoj dvoulůžkový	6	21	126	D
5	Pokoj čtyřlůžkový	3	35	105	D
6	Denní místnost pacientů	1	30	30	N
7	Pracoviště sester	1	10	10	N
8	Uzavřená část pracoviště sester	1	12	12	N
9	Denní místnost personálu	1	10	10	N
10	Čajová kuchyňka	1	12	12	N
11	Vyšetřovna	1	15	15	V
12	Speciální vyšetřovna	1	15	15	V
13	Asistovaná lázeň	1	12	12	V
14	Sklad čistého prádla	1	10	10	Z
15	Čistící místnost	1	6	6	N
16	Sklad špinavého prádla	1	8	8	N
No	Popis	počet	Užit.plocha/m2/		Doporučení
			lůžko	jedn	
17	Sklad odpadu	1	6	6	V
18	Úklidová komora	1	2,5	2,5	N
19	Sklad	1	7	7	N
20	Šatna sester	1	12	12	V
21	Šatna lékařů	1	12	12	V
22	Umývárna a WC zam.	1	5	5	N
23	WC pro návštěvy	1	1,8	1,8	V
24	Staniční sestra	1	10	10	N
25	Hovorna	1	16	16	N
27	Místnost pro zemělé	1	5	5	V
Celkem m2			295	572	

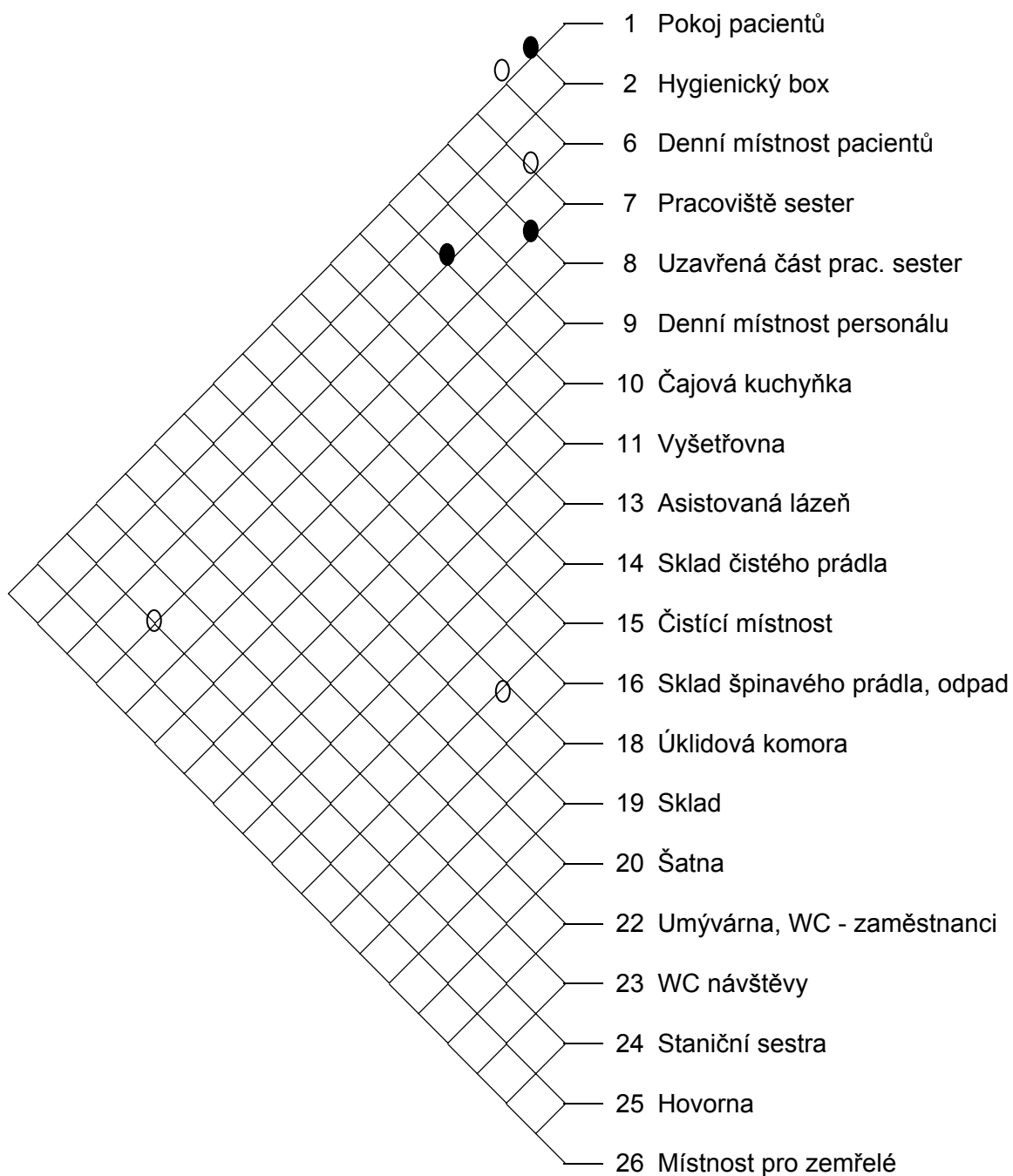
Celková plocha stanice je v následující tabulce ve variantách: minimální, která uvažuje pouze nezbytné místnosti a maximální (podle tabulky). Plocha brutto = plocha netto x 1,4.

<i>Celková plocha m²</i>	
netto min.	484
netto max.	572
brutto min.	678
brutto max.	801

4. Schema funkčních vazeb

- **silná vazba** – příslušná pracoviště/místnosti musí být situována vedle sebe. Jestliže jsou pracoviště realizována jako zvláštní místnosti, musí být kromě toho situována v bezprostřední vzdálenosti a musí být mezi nimi přímé spojení (například dveře, podávací okénko nebo okno).
- **slabá vazba** – nutná prostorová blízkost. Slabší vazba znamená, že příslušná pracoviště/místnosti musí být situována blízko u sebe. Jestliže jsou realizována jako zvláštní místnosti, znamená to, že musí být situována v bezprostřední blízkosti bez spojovacího otvoru v příčce, nebo že by místnosti měly být na chodbě umístěny proti sobě.

bez uvedení vztahu - vzájemný vztah pracovišť/místností bez zvýrazněné vazby se ponechává na rozhodnutí projekčního/uživatelského týmu, který navrhuje dispozici konkrétní stanice a respektuje místní podmínky, tradice a zkušenosti. Z hlediska pacientů i personálu bude tato dispozice vždy určitým kompromisem.

5. Technické a přístrojové vybavení

5a. Technické vybavení stanice

Prostor u lůžka	Počet
- vakuum 500 mm Hg, vývody	1
- zdroj el. napětí, zásuvek	2
- kyslík 5 bar, vývody	1
- kom. zař. pacient - sestra	1
- datová zásuvka	1
- TV zásuvka	1
- telefonní zásuvka	1

Každé lůžko by mělo být vybaveno stolní lampou. Všechny instalace včetně osvětlení by měly být umístěny v jednom místě (rampa).

Datová zásuvka se doporučuje pouze na jednolůžkových pokojích.

5b. Přístrojové vybavení stanice

Přístroj	Počet
defibrilátor	1
EKG tříkanálový	1
glukometr	1
odsávačka	1
oxymetr pulzní	1
resuscitační vozík	1
pumpa infuzní	n
dávkovač	n

n – počet dle charakteru stanice.

Uvedené přístroje nemusí být k dispozici na každé stanici, musí však být snadno dostupné.

6. Další zásady

6.1 Místnosti lůžkových stanic musí být řazeny tak, aby byla co nejvíce usnadněna práce zaměstnanců (krátké cesty) a zajištěn komfort nemocných (klid). Stanice nemá být průchozí.

6.2 Na vícelůžkových pokojích musí být zajištěno vizuální soukromí pacientů např. pomocí pohyblivých paravánů nebo shrnovacích závěsů.

6.3 Čtyřlůžkové pokoje a jejich sociální zázemí musí být navrženo tak, aby bylo možné jejich snadné rozdělení na dva dvoulůžkové pokoje

6.4 Minimální vzdálenost mezi lůžky je 70 cm, vzdálenost mezi stěnou a lůžkem musí být minimálně 120 cm.

6.5 Na pokojích pacientů musí být pro každé lůžko uzamykatelná skříň pro uložení svršků a osobních věcí pacientů.

- 6.6 Hygienický box (místnost č. 2, 3) – doporučují se kombinovaná zařízení (WC, sprcha, umyvadlo) v bezprostřední blízkosti pokojů pacientů: Box může být společný pro dva pokoje, maximálně však pro jeden box pro 4 pacienty. Nejméně 50% boxů musí být upraveno pro pacienty na invalidních vozíčkách.
- 6.7 Denní místnost pacientů (6) – pro jiné velikosti stanic než standardní se doporučuje ukazatel 1 m²/pacienta.
- 6.8 Pracoviště sester (7) – je centrálním bodem stanice, je vybaveno pultem, slouží jako recepce a komunikační centrum.
Uzavřená část pracoviště sester (8) - slouží k přípravě a distribuci léků a SZM, koordinaci činností atp. Pracoviště musí být viditelné od všech lůžkových pokojů.
- 6.9 Denní místnost personálu (9) – může být společná pro několik stanic.
- 6.10 Čajová kuchyňka (10) – velikost závisí na způsobu distribuce stravy, důležitá je návaznost na denní místnost pacientů.
- 6.11 Vyšetřovna (11) – při vhodném umístění může sloužit pro více než jednu stanicí na jednom poschodí.
- 6.12 Speciální vyšetřovna (12) – zřizuje se pouze v odůvodněných případech (ORL, oční atp.)
- 6.13 Asistovaná lázeň (13) – je určena pro pacienty na vozíčkách nebo pojízdných křeslech, musí být umístěna ve zvláštní místnosti, může sloužit pacientům z několika stanic, optimálně má být jedna as.lázeň na poschodí.
- 6.14 Sklad čistého prádla (14) – může být nahrazen prachotěsnými skříněmi.
- 6.15 Na každé stanici musí být vyhrazen prostor pro vozíky a pojízdná křesla – musí být zřízen tak, aby nezasahoval do komunikačních tras a byl přitom dobře dostupný.
- 6.16 Sklad špinavého prádla (16), sklad odpadu (17) – mohou být integrovány do jedné místnosti, umísťuje se na konec stanice ve směru odsunu odpadu.
- 6.17 Šatny personálu (20), (21) se zřizují v případě, že nejsou šatny centrální a mohou být sdílené pro několik stanic.
- 6.18 Místnost pro zemřelé (26) – může být sdílena několika stanicemi.

Ocenění standardu SLS (standardní lůžková stanice) – VZOR!

Návrh ocenění je zpracován pro čtyři verze provedení SLS podle velikosti (kapacity) a úrovně prostorového standardu :

Velikost stanice byla uvažována :

- (A) v minimálním provedení o kapacitě 20 lůžek (minimální doporučená velikost stanice),
- (B) v maximálním provedení o kapacitě 30 lůžek (efektivní velikost stanice).

Prostorový standard byl uvažován:

- (a) v provedení o rozsahu nezbytném a
- (b) v provedení doporučeném (b) s částečným zohledněním prostor zbytných a variantních.

Podlažní plocha jednotlivých typů SLS je počítána jako 1,5 násobek čisté užitkové plochy, která zahrnuje plochy dle stavebního programu. Navýšení tak pokrývá plochu chodeb a stavebních konstrukcí, nezahrnuje komunikační vertikály a návazné technické provozy.

Obestavěný prostor je uvažován pro konstruktivní výšku podlaží 4 metry, tato však zahrnuje pouze vlastní prostor jednoho podlaží.

Typ a velikost jednotky	čistá užit. plocha	celk. podlažní plocha	obestavěný prostor
1. SLS Aa - 20 lůžek	380 m ²	570 m ²	2.280 m ³
2. SLS Ab - 20 lůžek	460 m ²	690 m ²	2.760 m ³
3. SLS Ba - 30 lůžek	520 m ²	780 m ²	3.120 m ³
4. SLS Bb - 30 lůžek	600 m ²	900 m ²	3.600 m ³

Typ a velikost jednotky	obestav.prostor	staveb. část	nezdravot. tech.	zdravot. tech.
1. SLS Aa - 20 lůžek	2.280 m ³	5.000,- Kč/m ³	200,- Kč/m ³	1.100,- Kč/m ³
2. SLS Ab - 20 lůžek	2.760 m ³	5.500,- Kč/m ³	200,- Kč/m ³	1.400,- Kč/m ³
3. SLS Ba - 30 lůžek	3.120 m ³	5.000,- Kč/m ³	200,- Kč/m ³	1.100,- Kč/m ³
4. SLS Bb - 30 lůžek	3.600 m ³	5.500,- Kč/m ³	200,- Kč/m ³	1.400,- Kč/m ³

Výsledná cena je následně uvedena jako čistý násobek výše uvedeného, tj. cena jednotky základní, dále pak s navýšením o 10 % pro řešení návazností, prostorů pro technické vybavení, přípojek sítí apod.

Typ a velikost jednotky	cena základní	cena obvyklá
1. SLS Aa - 20 lůžek	2.280 x 6.300 = 14.364.000,- Kč	15.800.000,- Kč
2. SLS Ab - 20 lůžek	2.760 x 7.100 = 19.596.000,- Kč	21.555.000,- Kč
3. SLS Ba - 30 lůžek	3.120 x 6.300 = 19.656.000,- Kč	21.622.000,- Kč
4. SLS Bb - 30 lůžek	3.600 x 7.100 = 25.560.000,- Kč	28.116.000,- Kč

Výsledné ocenění je přiměřeně platné pro novostavbu a celkovou rekonstrukci, pro nové vybavení zdravotnickými technologiemi a novou klimatizaci.

Z uvedeného vyplývá, že jednotku o kapacitě 20 lůžek lze realizovat podle úrovně standardu v rozmezí cca 15 – 22 mil. Kč, jednotku 30 lůžek pak v rozmezí 21 – 29 mil. Kč.

Praxe v ČR ukazuje, že v úsporných režimech lze SLS (především nižší kategorie „a“) realizovat s nižšími investičními náklady (až 20 %).